

MATHAU O WAITH SYDD YN WAHARDDedig I BOB PLENTYN

Ni cheir cyflogi plentyn o unrhyw oed yn y canlynol:

- a) mewn sinema, theatr, discotéc, neuadd ddawns na chlwb nos, ac eithrio mewn cysylltiad â pherfformiad a roddir yn gyfan gwbl gan blant;
- b) i werthu neu ddanfôn alcohol, ac eithrio mewn cynwysyddion dan sêl;
- c) i ddanfôn llefrith;
- d) i ddanfôn olew tanwydd;
- e) mewn cegin fasnachol;
- f) i gasglu neu ddioli sbwriel;
- g) yn unrhyw waith sydd yn fwy na thair metr uwchlaw lefel y ddaear neu, yn achos gwaith mewnol, mwy na thair metr uwchben lefel y llawr;
- h) mewn gwaith sy'n golygu bod yn agored i gyfrwng ffisegol, biolegol neu gemegol, niweidiol.
 - i) i gasglu arian neu i werthu neu ganfasio o ddrws i ddrws, ac eithrio dan oruchwyliaeth oedolyn;
 - j) mewn gwaith sy'n golygu bod yn agored i ddeunyddiau oedolion neu mewn sefyllfaoedd sydd, am y rheswm hwn neu fel arall, yn anaddas i blant;
- k) mewn gwerthu dros y ffôn;
- l) yn unrhyw ladd-dy neu yn y rhan honno o siop cigydd neu adeilad arall cysylltiedig â lladd

- m) anifeiliaid, bwtsiera, nac yn y gwaith o baratoi sgerbydau neu gig i'w werthu;
- n) fel gwas neu gynorthwydd mewn ffair neu arcéd difyrwch neu ar unrhyw safle arall a ddefnyddir i'r pwrpas o ddifyrnu'r cyhoedd drwy gyfrwng peiriannau awtomatig, gemau siawns neu sgil neu ddyfeisiadau tebyg;
- n) i roi gofal personol i breswylwyr unrhyw gartref gofal preswyl neu nyrsio ond o dan oruchwyliaeth oedolyn cyfrifol.

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch ag:
**Arweinydd Tîm Presenoldeb
yng Nghyfarwyddiaeth Plant ac
Ysgolion yr awdurdod:**
☎ 01437 764551

Pembrokeshire County Council
Cyngor Sir Penfro

Gwasanaeth Cefnogi Disgyblion Sir Benfro

Cyngor Sir Penfro
("yr awdurdod")
Cyfarwyddiaeth Plant ac Ysgolion
Neuadd y Sir, Hwlfordd
Sir Benfro, SA61 1TP
☎ 01437 764551

www.sir-benfro.gov.uk

Mae'r canllaw hwn yn amlinellu'r darpariaethau cyfreithiol ynghylch cyflogi plant sydd yn dal o fewn oedran ysgol gorfodol. Mae hyn yn cynnwys yr holl blant hynny sydd yn dal ym Mlwyddyn 11 y Cwricwlwm Cenedlaethol, hyd yn oed os ydynt eisoes yn 16, tan ddyddiad gadael ysgol y plentyn. Ni cheir cyflogi plentyn 14 mlwydd oed neu drosodd ond ar gyfer gwaith ysgafn. Ni cheir cyflogi plentyn 13 mlwydd oed ond i waith ysgafn yn un neu ragor o gategoriau penodedig o waith.

Mae cyflogi plant sydd o fewn oed ysgol gorfodol yn cael ei reoli gan yr Awdurdod Lleol.

Beth yw "Cyflogaeth"?

Mae cyflogaeth yn cynnwys cymorth mewn unrhyw fasnach neu alwedigaeth sy'n cael ei chynnal er elw p'un a dderbynnir tâl neu beidio am y cymorth hwnnw.

GWEITHDREFNAU HYSBYSU

O fewn un wythnos i gyflogi plentyn rhaid i'r CYFLOGWR anfon hysbysiad ysgrifenedig i'r Awdurdod yn datgan:-

- a) enw a chyfeiriad y cyflogwr ei hun
- b) enw, cyfeiriad a dyddiad geni'r plentyn
- c) yr oriau a'r dyddiau y mae'r plentyn i gael ei gyflogi, yr alwedigaeth y mae'r plentyn i gael ei gyflogi ynddi, manylion y dasg dan sylw ac, os bydd yn wahanol i (a) uchod, lleoliad y gwaith;

- d) datganiad o ffitrwydd y plentyn i weithio, a chymeradwyaeth i'r plentyn gael ei gyflogi, wedi ei gwblhau gan riant y plentyn;
- e) manylion yr ysgol y mae'r plentyn yn ddisgybl cofrestredig ynddi;
- f) datganiad yn mynegi bod asesiad risg addas wedi ei gynnal gan y cyflogwr; a
- g) 2 lun diweddar maint pasbort o'r plentyn wedi eu llofnodi ar y cefn gan y plentyn a'i gyflogwr.

Wedi derbyn yr hysbysiad uchod, lle bo'r awdurdod yn fodlon bod:

- a) y gyflogaeth arfaethedig yn gyfreithlon;
 - b) na fydd iechyd a lles y plentyn na'i allu i gymryd mantais lawn o'i addysg ef/hi yn cael ei beryglu; a
 - c) bod y plentyn yn ffit i ymgymryd â'r gwaith y mae wedi ei gyflogi ar ei gyfer;
- bydd yn rhoi trwydded waith i'r plentyn, y bydd yn rhaid i'r cyflogwr ei chadw'n ddiogel yn y lleoliad gwaith a'i dangos i'w harchwilio pan ofynnir iddo wneud hynny gan swyddog awdurdodedig o'r awdurdod, neu swyddog yr heddlu, a bydd yn rhoi cerdyn llun adnabod i'r plentyn, fydd yn cynnwys enw a llun y plentyn a dyddiad cyhoeddi'r cerdyn.

Cyn rhoi trwydded waith, efallai y bydd yr awdurdod yn gofyn i'r plentyn gael archwiliad meddygol.

GWYBODAETH

Caiff trwyddedau gwaith eu prosesu gan y Gwasanaeth Cefnogi Disgyblion o fewn yr awdurdod.

Bydd trwydded waith yn datgan:

- a) enw, cyfeiriad a dyddiad geni'r plentyn;
- b) yr oriau a'r dyddiau y mae'r plentyn i gael ei gyflogi, yr alwedigaeth y mae'r plentyn i gael ei gyflogi ynddi, manylion y dasg dan sylw a lleoliad y gwaith;
- c) bod rhaid i'r plentyn beidio â gweithio am fwy na 12 awr yn unrhyw wythnos y mae'n ofynnol iddo ef/hi fynychu'r ysgol.

Ni cheir cyflogi'r plentyn ond yn unol â'r manylion a ddangosir ar ei drwydded waith ef/hi.

NI CHAIFF YR UN PLENTYN WEITHIO CYN 7:00 A.M. NAC AR ÔL 7:00 P.M. AR UNRHYW DDIWRNOD (Mae hyn yn cynnwys dydd Sadwrn a gwyliau).

NI CHAIFF YR UN PLENTYN WEITHIO AM FWY NA 2 AWR AR DDIWRNOD YSGOL (1 AWR CYN AC 1 AWR AR ÔL ORIAU YSGOL; NEU 2 AWR AR ÔL ORIAU YSGOL).

NI CHAIFF YR UN PLENTYN WEITHIO MWY NA 12 AWR YN UNRHYW WYTHNOS Y MAE'N OFYNNOL IDDO FYNICHU'R YSGOL

NI CHAIFF YR UN PLENTYN O DAN 15 OED WEITHIO MWY NA 5 AWR Y DYDD AR DDYDD SADWRN AC YN YSTOD GWYLIAU'R YSGOL AR UNRHYW DDIWRNOD NAD YW'N DDYDD SUL (25 awr yr wythnos yw'r uchafswm yn unrhyw wythnos nad yw'n ofynnol i'r plentyn fynychu'r ysgol).

NI CHAIFF YR UN PLENTYN 15 OED NEU DROSODD WEITHIO MWY NAG 8 AWR Y DYDD AR DDYDD SADWRN AC YN YSTOD GWYLIAU'R YSGOL AR UNRHYW DDIWRNOD NAD YW'N DDYDD SUL (35 awr yr wythnos yw'r uchafswm yn unrhyw wythnos nad yw'n ofynnol i'r plentyn fynychu'r ysgol).

NI CHAIFF YR UN PLENTYN WEITHIO MWY NA 2 AWR AR UNRHYW DDYDD SUL (rhwng 7:00 a.m. a 7:00 p.m.).

NI CHAIFF YR UN PLENTYN WEITHIO AM FWY NA 4 AWR YN UNRHYW DDIWRNOD HEB SEIBIANT O 1 AWR I ORFFWYS; A

RHAID I BLENTYN GAEL DWY WYTHNOS YN OLYNOL O LEIAF HEB WEITHIO YN YSTOD GWYLIAU'R YSGOL MEWN BLWYDDYN.